

16 Unitat

L'ALTRA ESPASA

CONTINGUTS

LÈXICS

- Els mitjans de comunicació: ràdio, telèfon, televisió, carta, segell, carter, diari, bústia...
- Accions: llegir, escriure, parlar, apegar...
- Fruïtes: pera, poma, plàtan, meló, cirera, bresquilla o préssec, figues, taronja, raïm, nespres...
- Sabors: dolç, dolça, agre, agra...
- Formes: redó, redona, allargat, allargada...
- Accions: pelar, tallar, collir, olorar, comprar, vendre, pagar, voler...
- El supermercat: comprar i vendre.
- Mots en negreta del text.

FONOLÒGICS I DE LECTOESCRITURA

- Distingir els sons [j] i [tj] de les grafies x-, -tx- i -ig.

MORFOLÒGICS I ESTRUCTURES

- Repàs de l'ordre dels elements de la frase.
- *Trobar-se bé.*
- *A mos redó.*
- Preguntes retòriques: *I què em direu que hi veu?*
- *Amollar/ estrényer.*
- *Olorar/fer olor de*
- *Au!*
- *Frases fetes.*

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Els objectius i els continguts d'aquesta unitat didàctica contribueixen a l'assoliment de les competències bàsiques següents:

- **Competència en comunicació lingüística.**
 - ✓ Aportar informació el més ordenadament possible sobre estats d'ànim relacionats amb les vivències personals.
 - ✓ Implicar-se activament en la lectura i en l'escriptura, copsant les diferències fonètiques entre sons diferents en valencià i en castellà.
 - ✓ Adonar-se de les possibilitats lúdiques i expressives del llenguatge en reguitzells populars.
 - ✓ Narrar o explicar de manera coherent i ordenada els esdeveniments principals relacionats amb l'argument dels diferents capítols d'aquesta rondalla.
 - ✓ Mostrar interès per fer servir el valencià en les activitats de classe.
 - ✓ Fomentar l'interès per millorar les produccions lingüístiques.
 - ✓ Utilitzar un registre col·loquial adequat a la situació comunicativa.
 - ✓ Adquirir vocabulari referent al centre d'interés.
 - ✓ Posar en pràctica les destreses necessàries per escriure les paraules correctament.
 - ✓ Adonar-se de les possibilitats lúdiques i expressives del llenguatge en cançons.
 - ✓ Narrar o explicar de manera coherent i ordenada esdeveniments de la vida quotidiana.
- **Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.**
 - ✓ Reflexionar entorn els preus dels aliments d'un catàleg comercial.
 - ✓ Utilitzar els conceptes quantitatius relacionats amb determinats aliments bàsics (dotzena, unitat, quilo...).
 - ✓ Implementar processos de raonament i de desenvolupament de l'atenció.
 - ✓ Conèixer i interioritzar hàbits de vida saludable.
 - ✓ Utilitzar la llengua per a poder obtenir i comprendre informació.
 - ✓ Assolir bons hàbits entorn l'ús dels mitjans de comunicació.
 - ✓ Assolir hàbits alimentaris per obtenir una bona qualitat de vida.
- **Competència digital.**
 - ✓ Buscar, seleccionar i analitzar la informació a través de diverses fonts d'informació.
 - ✓ Utilitzar el llenguatge gràfic per a interpretar la realitat pròxima.
 - ✓ Desenvolupar una actitud oberta, responsable i crítica davant les aportacions de les noves tecnologies (continguts, entreteniment...).
- **Competències socials i cíviques.**
 - ✓ Comportar-se adequadament segons els llocs i moments.
 - ✓ Copsar intencions, causes i conseqüències per explicar fets i problemes socials.
 - ✓ Respectar i defensar el patrimoni cultural propi, historicoartístic i mediambiental.
 - ✓ Mostrar una actitud positiva davant de la vida.
 - ✓ Prevenir situacions problemàtiques de la vida quotidiana.
- **Consciència i expressions culturals.**
 - ✓ Desenvolupar i valorar la iniciativa, la imaginació i la creativitat.
 - ✓ Expressar-se i comunicar-se a través de la dramatització.
 - ✓ Conèixer les possibilitats del propi cos i exercitar-les adequadament en situacions lúdiques.
 - ✓ Valorar les tradicions del nostre país.
- **Competència aprendre a aprendre.**
 - ✓ Desenvolupar estratègies d'atenció.
 - ✓ Expressar oralment i per escrit l'aprenentatge adquirit.
- **Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.**
 - ✓ Emprar el llenguatge per a comunicar afectes i emocions.
 - ✓ Fomentar l'adquisició i la interiorització de bons hàbits.
 - ✓ Saber prendre decisions davant d'un problema.
 - ✓ Adquirir habilitats per a comunicar els resultats del treball realitzat.

L'ALTRA ESPASA

“A Dénia la vida continuava com sempre. Jaume pescava, Joan treballava l'hort i Jordina ajudava el seu marit i el seu fill. Tots es trobaven bé, però la mare de Jaumet tenia les seues preocupacions pel seu fill. De tant en tant comentava:

–**Què deu ser** del meu Jaumet? Fa tant de temps que no sabem res d'ell! Jaume intentava de tranquil·litzar-la:

–No te'n preocupes Jordina! Si no tenim notícies d'ell és senyal que es troba bé i no li passa **res de dolent**.

Joan, com cada dia, va anar a l'hort a treballar. Aquell matí volia **collir** una miqueta de fruita. Però abans de començar a collir unes peres tardanes i un **cabàs** de pomes, va mirar l'espasa. I què em direu que hi veu? Ja us ho podeu imaginar! L'espasa ja no era ben lluenta, estava plena de **verdet**! Ben espantat va pensar: «Açò és senyal que alguna cosa **roïna** passa al meu germà».

Joan deixa les peres i les pomes i ben corrents, agafa l'espasa plena de verdet i rovellada, **amolla** el gos que tenia lligat a un arbre i se'n va cap a sa casa. Allí fa que el gos olore la roba i l'habitació del seu germà Jaumet i diu:

–Busca, busca gos!

Immediatament el gos comença a olorar-ho tot i ben prompte ix al carrer i assenyala amb el morro la direcció per on Jaumet havia tirat el dia que se'n va anar.

Joan sense perdre més temps abraça sa mare –son pare era a la mar pescant–, puja al seu cavall i diu:

–Au! gos! a buscar el meu germà Jaumet. Vés-hi tu davant!

I el gos olorant, olorant per terra, indicava el camí i Joan, darrere seguint-lo va cavalcar un dia darrere l'altre”.

LÀMINA 1 (pàg. 158)

LÀMINA 2 (pàg. 159)

■ Presentació de les làmines (pàgs. 158 i 159)

- Mireu, Jordina està molt preocupada i molt pensativa. En qui deu pensar? En el seu fill Jaumet o en el seu marit?
- En el dibuix núm. 2, Joan és a l'hort?
- S'hi veuen arbres fruiters?
- Què mira Joan tan estranyat, l'espasa o les pomes i les peres?
- En el dibuix núm. 3, una de les espases està rovellada?
- Com està Joan, espantat o tranquil? Què hi diu?
- En el següent dibuix, en el núm. 4, què fa Joan, cull fruita o torna cap a la casa?
- Què olora el gos en el dibuix núm. 5, unes peres o la roba de Jaumet?
- En el dibuix núm. 6, el gos corre veloç cap al camí que va seguir Jaumet?
- De qui s'acomiada Joan en el següent dibuix?

■ Contar sencer i sense interrupcions el conte "L'altra espasa".

(Nota: Possiblement abans de contar aquest capítol, convindrà recordar una mica l'argument dels anteriors. Fins i tot podem realitzar una narració col·lectiva recordant el més important de cada capítol. Com que d'una unitat a l'altra hauran passat dues setmanes, convindrà sempre recordar el punt on vam deixar la història, tot mantenint l'interès i el lligam amb els capítols anteriors. En aquest capítol convindrà insistir en la descripció anímica i en l'actuació dels personatges).

Adquisició de les competències bàsiques

- Comunicació lingüística.
- Matemàtica i en ciència i tecnologia.
- Socials i cíviques.
- Consciència i expressions culturals.
- Aprendre a aprendre.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

FITXA A: L'ALTRA ESPASA (pàg. 160)

FITXA A. L'ALTRA ESPASA

1 Completa.

collir • el gos • notícies • l'espasa

• No et preocupes Jordina! Si no tenim _____ de Jaumet, és senyal que es troba bé.

• Joan abans de començar a _____ unes peres i un cabàs de pomes, va mirar l'espasa.

• Joan agafa _____ plena de verdet, amolla el gos que tenia lligat a un arbre i se'n va corrent a sa casa.

• Immediatament _____ comença a alorar-ho tot i assenyala amb el morro la direcció per on Jaumet havia anat.

160 cent seixanta

Objectius

- Participar en les converses que s'estableixen tant en la llegenda com en les fitxes de treball.
- Comprendre els elements bàsics del discurs narratiu, com ara l'orde cronològic en la intervenció dels personatges.
- Comprendre els missatges del professor en la realització de les fitxes de treball (mecanismes del dictat amb números...).
- Posar interès en una bona pronúncia i entonació de paraules i de frases relacionades amb el relat de la unitat.
- Llegir i escriure correctament frases relacionades amb el relat atenent l'ordre de les grafies i la disposició del text sobre la pauta.

Descripció de l'activitat

1

Completa.

Llegir les frases de la rondalla, primer el mestre i després els xiquets; relacionar-les amb les imatges corresponents i completar-les amb les paraules del quadre.

Treballar el conte per fragments.

(Caldrà recordar el que vam dir en la primera unitat sobre els objectius i la descripció d'aquesta activitat. Convindrà insistir en la comprensió oral dels mots en negreta del text).

Diàleg:

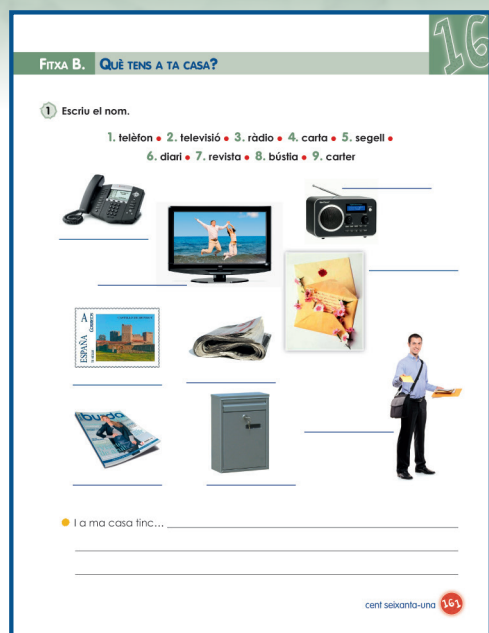
(Valdrà la pena recordar el que vam dir en les unitats anteriors).

- Per què estava preocupada la mare de Jaumet?
- Jaume deia a la seua dona, que no se'n preocupara o que alguna cosa roïna passava al seu fill Jaumet?
- Què volia collir en el seu hort aquell dia, Joan?
- Quan va mirar l'espasa, la va trobar lluenta com sempre o plena de verdet, ben rovellada?
- Com es va quedar Joan en veure l'espasa rovellada, ben espantat o satisfet?
- Què va pensar?
- Va collir les pomes i les peres que volia collir o va agafar l'espasa, va amollar el gos i se'n va anar corrents?
- Què va dir al gos després d'haver-li fet olorar la roba i l'habitació del seu germà Jaumet?
- Com va indicar el gos la direcció per on Jaumet se n'havia anat?
- On era son pare quan Joan se'n va anar?
- A sa mare, la va besar o la va abraçar?
- Joan seguia el seu gos, anant a peu o a cavall?

Adquisició de les competències bàsiques

- Comunicació lingüística.
- Matemàtica i en ciència i tecnologia.
- Socials i cíviques.
- Consciència i expressions culturals.
- Aprendre a aprendre.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

FITXA B: QUÈ TENS A TA CASA? (pàg. 161)

Objectius

- Utilitzar adequadament el lèxic i les estructures morfològiques proposades en la unitat: els mitjans de comunicació i la correspondència.
- Verbalitzar arguments entorn els avantatges i els inconvenients dels diferents mitjans de comunicació, els gustos i les preferències de programes que senten a la ràdio o veuen per la televisió, així com les incidències de les noves tecnologies digitals a l'entorn familiar i escolar...
- Gaudir amb l'ús adequat i precís del lèxic de la unitat tenint en compte l'adequació al registre lingüístic, els criteris de classificació semàntica i la construcció de frases cada vegada més estructurades.
- Mostrar interès per la realització autònoma de treballs.

Descripció de l'activitat

1 Escriu el nom.

a) Presentació:

"Jordina estava molt preocupada perquè no tenia notícies del seu fill Jaumet. No sabia res d'ell i Joan per tranquil·litzar-la li deia que si no en tenia notícies era senyal que res roí no li passava. En aquell temps era molt difícil tenir notícies i la gent no es podia comunicar fàcilment quan eren lluny dels altres. Però ara és diferent, ens podem comunicar amb facilitat i rapidesa".

Cal treballar: *telèfon, televisió, ràdio, carta, segell, diari, revista, bústia, carter, ordinador.*

b) Escriuran el nom de cada cosa sobre la pauta.

c) Imitar:

- Com es parla per telèfon.
- El carter repartint les cartes.
- Com es tanca un sobre.
- Com s'apega el segell i com es tira la carta a la bústia.
- Com passem els fulls del diari quan llegim.
- Qui envia correus electrònics?
- Etc.

d) Diàleg:

- *Has parlat alguna vegada des d'una cabina de telèfon?*
- *Amb qui parles?*
- *Saps el nom d'algun diari?*
- *A quina hora fan les notícies per la televisió?*
- *Saps alguna notícia important d'ahir?*
- *On venen diaris i revistes?*
- *Quines revistes tens a casa?*
- ...

e) I a ma casa tinc:

Escriuran el nom d'aquells mitjans que tenen a casa.

Adquisició de les competències bàsiques

- Comunicació lingüística.
- Matemàtica i en ciència i tecnologia.
- Digital.
- Socials i cíviques.
- Consciència i expressions culturals.
- Aprendre a aprendre.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

FITXA C: EMPARELLAMENTS (pàg. 162)

FITXA C. EMPARELLAMENTS

1 Uneix amb fletxes i completa els refranys.

Octubre finit	→	el blat al sol
Per l'abril	→	madures mil
Pel juliol	→	raïm recollit
A l'agost	→	l'ametla és bona
Quan el març trona	→	figues i most

2 Completa el nom dels mesos de l'any i les frases següents.

Gener, _____, maig, _____, _____, setembre, _____, _____, _____, _____, _____, _____.

● El mes de _____ té el nom d'un emperador romà que es deia Julius Cèsar.

● _____ és el mes més curt de l'any.

● El dia 21 de _____ comença la primavera.

● El 25 de _____ és el dia de Nadal.

● _____, _____ i _____ tenen cinc lletres.

Objectius

- Ús acurat i precís del lèxic i dels aspectes morfològics treballats en la unitat: els mesos de l'any i alguns refranys populars.
- Respondre preguntes bàsiques del tipus sí/no de dues alternatives (una de les quals és igual o quasi igual en castellà) i d'afegir una paraula o sintagma curt- que impliquen la comprensió global d'un refrany.
- Posar interès en una bona pronúncia dels mots del camp lexicosemàntic.
- Mostrar interès per activitats d'escriptura compartida –els mesos de l'any, refranys populars...– acceptant de bon grat les suggerències dels companys com a font de nous coneixements i de verificació d'hipòtesis.
- Gaudir amb la realització autònoma de treballs.

Descripció de les activitats

- 1 Uneix amb fletxes i completa els refranys.**
- a) Llegir els sintagmes de les dues columnes i associar-los mitjançant fletxes per formar els refranys corresponents.
- 2 Completa el nom dels mesos de l'any i les frases següents.**
- a) Escriure sobre la pauta els mesos de l'exercici anterior en el lloc corresponent.
- b) Llegir les frases i completar-les amb el nom del mes que pertoca.

Adquisició de les competències bàsiques

- Comunicació lingüística.
- Matemàtica i en ciència i tecnologia.
- Socials i cíviques.
- Consciència i expressions culturals.
- Aprendre a aprendre.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

FITXA D: EL SUPERMERCAT (pàg. 163)

FITXA D. EL SUPERMERCAT

1 Observa i contesta.

LES OFERTES del dia i els preus més **BAIXOS!**
Fins al 27 de maig

Quins aliments valen menys de 0,60 €?
Quins productes es poden comprar per unitats?
Quins ens poden comprar per quilos?
Quins ens poden comprar per dotzenes?

cent seixanta-tres 163

Objectius

- Comprendre els missatges del professor en la realització de les fitxes de treball (verbalització de les il·lustracions, imitacions...).
- Gust per l'ús adequat i precís del lèxic de la unitat tenint en compte l'adequació al registre lingüístic, els criteris de classificació semàntica i la construcció de frases cada vegada més estructurades.
- Posar interès en una bona pronúncia i per una escriptura correcta dels mots del camp lexicosemàntic: els aliments bàsics d'un catàleg comercial.
- Actitud de cooperació i de respecte en situacions d'aprenentatge compartit.

Descripció de l'activitat

1

Observa i contesta.

- a) Verbalitzar el catàleg i respondre les preguntes.
- b) Al quadern, fer la llista de les coses que valen menys d'un Euro.

Adquisició de les competències bàsiques

- Comunicació lingüística.
- Matemàtica i en ciència i tecnologia.
- Digital.
- Socials i cíviques.
- Aprendre a aprendre.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

FITXA E: QUI TÉ MÉS SORT? (pàg. 164)

FITXA E. QUI TÉ MÉS SORT?

1 Escriu dotze paraules en els quadres i juguem.

para, peix, plàtan, bresquilla, raïm, carn, sal, poma, castanya, sucre, oliva, farina, pa, meló, tomaca, taronja, llonganissa

164 cent seixanta-quatre

Objectius

- Familiaritzar-se amb la simbologia de les accions necessàries per a la interpretació de textos instructius, breus, com ara: omplir la tarja per a poder jugar al Quinto amb els mots de vocabulari.
- Valoració positiva dels jocs de paraules que permeten aplicar i reforçar el lèxic de la unitat.

Descripció de l'activitat

1

Escriu dotze paraules en els quadres i juguem.

Es tracta d'un joc molt semblant al QUINTO (o bingo) i consisteix a:

- Destriar-ne de la llista de paraules, dotze a l'atzar, una per a cadascun dels requadres en blanc, sense repetir-ne cap.
- Una vegada escrites les paraules, els xiquets escoltaran les que el mestre diu en veu alta.
- Si la paraula que diu el mestre coincideix amb la que el xiquet té escrita en algun dels requadres, es marcarà amb una X.
- Així, el primer xiquet que tinga tota una fila de paraules marcades dirà LÍNIA, i el primer que ompliga el requadre amb les dotze creus serà el CAMPIÓ, i el joc haurà acabat.

Així, doncs, direm als xiquets: *Juguem i aquell qui guanye serà el CAMPIÓ!*

Adquisició de les competències bàsiques

- Comunicació lingüística.
- Matemàtica i en ciència i tecnologia.
- Digital.
- Aprendre a aprendre.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

FITXA F. UN, SI MÉS NO!

1 Completa.

El _____ és més gran que el plàtan.

Les _____ són igual de grosses que les pomes.

Els grans de raïm són més xicotets que les _____.

2 Endevina i copia aquestes endevinalles.

Verd per fora,
blanc per dins,
si vols que t'ho diga
espera ací.

Sembla or,
plata no és,
qui no ho endevina
ben ximple serà.

cent seixanta-cinc 165

FITXA F: UN, SI MÉS NO! (pàg. 165)

Objectius

- Precisió en l'ús del lèxic apropiat tant en el pla oracional com textual.
- Copsar la sonoritat dels mots mitjançant la memorització i el recitat d'endevinalles relacionades amb el centre d'interès.
- Posar interès en una bona pronúncia i per una escriptura correcta dels mots del camp lexicosemàntic.

Descripció de les activitats

1

Completa.

Completar les frases tot escrivint el nom de cada cosa representada en l'espai buit.

2

Endevina i copia aquestes endevinalles.

Llegir i trobar la solució a cada endevinalla; després copiar-les amb bona lletra i sense faltes d'ortografia sobre la pauta.

Adquisició de les competències bàsiques

- Comunicació lingüística.
- Matemàtica i en ciència i tecnologia.
- Consciència i expressions culturals.
- Aprendre a aprendre.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

FITXA G: PARAULES I MÉS PARAULES (pàg. 166)

FITXA G. PARAULES I MÉS PARAULES

1 Encercla la paraula correcta i completa.

xulla
formatge
fixa

safareig
pulg
penya-segat

cuirot
taronja
salsitxa

maig
maduixa
panxa

clòtxina
xufa
carxofa

• Sona com la **x** de xocolata i s'escriu amb **x**: _____
 i _____

• Sona com la **x** de xocolata però s'escriu amb **tx**: _____
 i _____

• Sona com la **x** de xocolata però s'escriu amb **lg**: _____
 i _____

2 Classifica.

calaix • maig • roig • roig • mereix • guix • passeig •
 assaig • greix

• S'escriuen com **pulg**: _____

• S'escriuen com **pelx**: _____

166 cent seixanta-sis

Objectius

- Identificar els sons que representen la grafia x- i els dígrafs tx i ig en mots com ara, xulla, clòtxina i roig.
- Classificar paraules atenent criteris discriminació acústica.
- Mostrar interès per l'articulació i l'escriptura correcta de paraules que contenen els sons palatals [ʃ] i [tʃ].

Descripció de les activitats

1

Encercla la paraula correcta i completa.

a) Subratllar, d'entre cada grup de tres, la paraula que correspon al dibuix.

b) Escriure sobre la línia les paraules anteriors que tenen el so inicial de «xocolata» tenint en compte les grafies que el representen.

2

Classifica.

Classificar les paraules del requadre en el lloc corresponent.

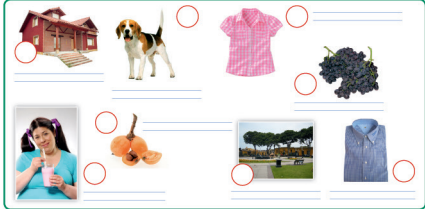
Adquisició de les competències bàsiques

- Comunicació lingüística.
- Matemàtica i en ciència i tecnologia.
- Digital.
- Aprendre a aprendre.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

FITXA H: ÉS DE DEBÒ? (pàg. 167)

FITXA H. ÉS DE DEBÒ?

1 Escolta i escriu.

2 Corregeix les errades d'aquestes frases.

Joan llig la ràdio i escolta el diari.

No li toques una carta, millor escriu-li per telèfon.

cent seixanta-set 167

Objectius

- Discriminar auditivament i per escrit el son [z] de **cosir** i el so [s] de **passar**.
- Posar interès per expressar-se oralment amb la pronúncia i l'entona-
ció adequades.
- Construir frases atenent l'ordre lògic dels diferents sintagmes i la con-
cordança entre subjecte i verb.
- Valorar favorablement el treball ben fet, sol·licitant la revisió del text
en el procés d'escriptura.

Descripció de les activitats

1

Escolta i escriu.

a) Treball amb sons i reforç de vocabulari

Treballarem els sons [z] i [s] en posició intervocàlica, com en: **casa** i **passar**.

Els mots proposats són:

(1) **casa**; (2) **gossa**; (3) **brusa**; (4) **plaça**; (5) **raïm**; (6) **camisa**; (7) **grossa**; (8) **nespres**.

b) Encerclar els dibuixos quan la paraula que correspon té el so [z] i fer una creu sobre el dibuix si la paraula té el so [s].

c) Escriure les paraules sobre la pauta seguint les propostes de treball del mestre o de la mestra.

2

Corregeix les errades d'aquestes frases.

Reescriure les frases canviant les paraules equivocades, és a dir, fent les correspondències adients entre l'acció i l'objecte.

▶ Activitats de reforç i/o d'ampliació

■ Amb l'ajuda del mestre escriure una carta a xiquets d'una escola d'un altre poble.

■ "Els gossos tenen molt bon olfacte, per això el gos de Joan va poder seguir el rastre de Jaumet. Nosaltres també sen-
tim olors, encara que no tant com els gossos". Es pot aprofitar per a endevinar de quina fruita es tracta, amb els ulls
tancats, per l'olor. També endevinar per la forma, fent servir el tacte, etc. Caldrà aprofitar les fruites que han portat els
xiquets abans de fer la macedònia.

■ Fer macedònia de fruita a la classe amb les fruites que els mateixos alumnes hauran portat. Després menjar-se-la.
Convindrà verbalitzar tot el que es faci. Després cada xiquet dibuixa el procés tal com s'ha fet a classe. Anirà bé que
el dibuix el facen en vinyetes.

■ Aprendre la cançó “**Les pometes**” acompanyada de la mímica corresponent:

- Amb els dits comptar les pometes. Es pot començar per sis pometes i anar descomptant fins a cap.
- Amb els braços simular un pomer tot dansant d’una banda a l’altra segons vinga el vent.

Adquisició de les competències bàsiques

- Comunicació lingüística.
- Matemàtica i en ciència i tecnologia.
- Socials i cíviques.
- Consciència i expressions culturals.
- Aprendre a aprendre.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

EL DESENLLAÇ FINAL DE LA MARE DELS PEIXOS

(Nota: Cal fer notar que aquesta unitat no segueix l'estructura general de la resta ja que s'hi clou la rondalla de la Mare dels peixos i el llibre mateix. Ens proposem ací de convidar els xiquets a treballar al voltant d'una auca centrada en la rondalla.

Amb la realització d'aquesta activitat ens proposem que els xiquets descobrisquen el sentit figurat i rítmic característic d'aquest tipus de textos retòricoliteraris).

ACTIVITATS

- Contar sencer i sense interrupcions els dos últims capítols que coincideixen amb el desenllaç final de la rondalla: **“Joan no és Jaumet”** i **“El desencantament de les estàtues”**.

JOAN NO ÉS JAUMET

“Després de cavalcar uns dies, Joan va arribar a Castalla. A l’entrada del poble hi havia uns obrers que construïen una casa. Quasi tots eren dalt de la teulada posant les **teules** i acabant el fúnebre. Els obrers veuen com arriba Joan amb el cavall, el gos i l’espasa i fan:

–Mira ja ha tornat Jaumet!

–On deu haver-se ficat tots estos dies? –es preguntaven uns als altres.

–Bona vesprada Sr. Jaumet –el saludaren tots a l’hora.

Joan, para un moment, se’ls mira i diu:

–Bona vesprada! Però jo no sóc Jaumet, jo sóc el seu germà Joan!

Va continuar i poc més avant, passant pel mercat, una altra vegada diuen els venedors i la gent que hi havia comprant:

–Mireu! Jaumet, el duc de la Barca Nova, ja ha tornat.

–En bona hora siga vingut, Sr. Jaumet! –el saludaren.

I Joan ja **fart** que el confongueren amb el seu germà, fa.

–I torna-li amb Jaumet! Jo no sóc Jaumet, ni tampoc sóc **duc** de cap barca! Sóc Joan, el germà bessó de Jaumet.

La gent no entenia res i es quedava meravellada. Per fi, Joan seguint el seu gos va arribar a la porta del castell del duc de les Dues Aigües. Hi va entrar, i es va presentar i amb poques paraules va explicar al duc i a Elionor tota la història de l’espasa que va perdre la **lluenter**.

Elionor li va contar que Jaumet havia matat el drac dels set caps i que s’havia casat amb ell. Però que pocs dies després de la festa del casament havia desaparegut i feia més d’una setmana que no sabia res d’ell. Açò de la desaparició de Jaumet va preocupar molt al seu germà; per això aquest va dir.

–**Ara mateix** continuaré el camí, no puc perdre temps mentre el meu germà es troba **qui sap on!**

Elionor i el duc no el deixaren eixir, tot dient-li:

–Demà de matí ja eixiràs, ara és fosc, plou i fa molt de fred.

I Joan va sopar i es va gitar, però en tota la nit no va poder dormir pensant què podria haver passat al seu germà”.

EL DESENCANTAMENT DE LES ESTÀTUES

“A les **set i quart** del matí, quan el sol encara no havia eixit, Joan ja eixia del castell del duc. Per aquells **paratges** feia molt de fred, perquè l'estiu ja havia passat i l'**hivern** s'acostava. El vent bufava que s'emportava les pedres i els **cims** de les muntanyes eren nevats. Joan ben abrigat cavalcava a poc a poc fins que, a l'entrada d'Onil, veu una casota misteriosa. El seu gos ja s'havia parat i assenyalava aquell edifici. De seguida sent una **veu** que fa:

–Passeu, passeu cavaller i sentireu el pardal com parla.

Joan ni abaixa del cavall, ni deixa l'espasa en cap moment, ni es fia de res. Entra al jardí de la casota i **només** observa i crida:

–Jaumet! Jaumet! Contesta'm Jaumet!

Però tal com havia passat al seu germà no sent parlar cap pardal ni veu a ningú. I ell allí quiet i mirant, i el gos fent **corregudetes**, olorant i **remenant** la cua. Encara no havia passat un minut, Joan sent un **soroll** darrere seu. Es gira, i veu que el gos ja s'havia tirat damunt la fada maligna i que la tenia ben agafada amb la boca i les urpes.

El gos havia sigut tan ràpid a atacar la fada maligna que aquesta no havia tingut temps d'actuar i a més li havia caigut de les mans la vareta màgica que tenia a la mà. I sense aquella vareta la fada no tenia cap poder.

Joan d'un colp d'espasa va tallar el **coll** de la fada, la qual va caure morta instantàniament. Després el xicot va entrar a la casota.

Una vegada dins de seguida va veure les estàtues i **cas gros!** Galta d'estàtua que tocava amb la mà, estàtua que recobrava la vida. I així una darrere l'altra. A la fi troba el seu germà. Li toca la **galta** i ja vos ho podeu imaginar! Jaumet recobra la vida i abraça al seu germà mig plorant d'alegria.

Tots salvats dels poders **malignes** de la fada vella, els dos germans van prendre el camí de Castalla on Elionor els esperava impacient. I és clar, a l'endemà de matí se n'anaren cap a Dénia, on Jaume i Jordina van estar molt contents de veure els seus fills bons i **sans**. També conegueren la dona del seu fill Jaumet, la filla del duc Frederic, que com vosaltres sabeu es deia Elionor.

I cadascú a sa casa i Déu en la de tots, foren feliços i encara deuen ser vius si no són morts. I rondalla contada, rondalla acabada”.

■ Diàlegs entorn els capítols anteriors.

- A l'entrada de Castalla, Joan va veure uns obrers que construïen una casa o un mercat?
- Els obrers li van dir bona vesprada Sr. Joan o bona vesprada Sr. Jaumet?
- Què els va contestar Joan?
- Per què deien Jaumet a Joan, perquè el confonien o perquè volien gastar-li una broma?
- Per on va passar després Joan, pel mercat o per davant d'una església?
- Què va contestar Joan a la gent del mercat?
- On va arribar per fi Joan, al castell del duc Frederic o a la casota misteriosa on hi havia les estàtues encantades?
- Amb qui va parlar Joan allí en el castell del duc?
- Qui li va contar que Jaumet havia matat el drac dels set caps?
- Segons Elionor, quan de temps feia que Jaumet havia desaparegut?
- Joan es va quedar molt preocupat en saber la notícia de la desaparició del seu germà? I què va decidir de fer?
- A quina hora del matí va eixir Joan del castell?
- Feia molt de fred? Era estiu o ja s'acostava l'hivern?
- Com eren els cims de les muntanyes, plens de neu o plens de boira?
- Anava Joan molt ben abrigat? Quina roba devia portar?
- A qui cridava Joan quan entrà dins del jardí?
- A qui va agafar el gos amb la boca i amb les urpes?
- Què va caure de la mà a la fada maligna?
- Sense la vareta màgica, tenia algun poder la fada maligna?
- Què va fer Joan amb la fada, la va perdonar o li va tallar el coll d'un colp d'espasa?
- Què va passar quan Joan va tocar amb la mà la galta d'una d'aquelles estàtues?
- Per què mig plorava Jaumet després de recobrar la vida?
- Elionor esperava la tornada de Jaumet i de Joan, impacient o plorant a llàgrima viva?
- Després de veure Elionor, Jaumet i Joan se'n van anar cap a Dénia? A què hi anaren?

L'auca de la Mare dels Peixos

Jaume va anar a pescar i un monstre va agafar.

Per colgar cues i menjar-se els caps, cresqueren espases i nasqueren germans.

Ja són grans els germans bessons. Jaumet va a buscar uns altres mons.

A Jaumet un drac l'ataca i els set caps l'espasa talla.

Com el duc ha fet una promesa, Jaumet es casa amb la princesa.

Jaumet entra dins la casota, la fada el fa una estatueta.

Com l'espasa té molt de verdet Joan va a buscar el seu germanet.

Joan arriba a Castalla i allí troba la cunyada.

Joan talla el coll a la fada, els germans es fan una abraçada.

a) Presentació:

(Convindrà recordar l'argument de la rondalla, tot recorrent a preguntes tancades i amb l'ajuda de les làmines que obrin cada unitat. Direm als xiquets que òbriguen el seu llibre per la unitat 10 i els farem qüestions com ara):

- On és Jaume, a la mar o a la muntanya?*
- Jaume què hi feia, pescava o caçava?*
- Què va pescar, un monstre o un tauró?*
- ...*

Ho farem així amb la resta d'unitats.

b) Explotació:

Ara els xiquets hauran de memoritzar cada redolí. Serà bo de recolzar-nos en el ritme de cada verset i en la gesticulació.

c) Una vegada que hauran après els versets, convindria dramatitzar cada escena.